

VI. Kasvatuslautakunta.

Kasvatuslautakunnan kertomus vuodelta 1910 oli seuraavaa sisällystä:

Kasvatuslautakuntaan ovat vuonna 1910 kuuluneet lääketieteen-tohtori, vapaaherra Albert de la Chapelle puheenjohtajana, aisti-vialliskoulujentarkastaja V. Forsius varapuheenjohtajana, sekä koulunjohtajatar S. Häggman, pankinjohtaja Karl W. Saurén, vapaa-herratar A. af Schultén ja protokollasihteeri Osk. Zitting jäseninä. Vuoden päättyessä oli vapaaherratar af Schulténin ja protokolla-sihteeri Zittingin vuoro lautakunnasta erota, minkä ohessa vapaa-herra de la Chapelle kaupunginvaltuustolle ilmoitti haluavansa puuttuvan ajan vuoksi vapautusta lautakunnan jäsenyydestä. Va-paaherratar af Schultén ja protokollasihteeri Zitting on valittu uudestaan kolmivuotiskaudeksi 1911—13, ja jäseneksi vapaaherra de la Chapellen sijaan kolmivuotiskauden 1909—11 jälellä olevaksi ajaksi on valittu lääketieteenlensiaatti, vapaaherra Emil Cedercreutz.

Kasvatuslautakunnan toiminta on vuoden varrella jatkunut saman suunnitelman mukaan kuin edellisinäkin vuosina. Lautakunnan alaisissa yhdeksässä kasvatuslaitoksessa, jotka pääasialli- sesti ovat verrattavissa kaupungin kansakouluihin ja niiden jatko- luokkiin, on opetusta mikäli mahdollista toimitettu näille vahvistet- tujen opetuskaavain mukaisesti, ja yksityisten luo elätteelle annettujen hoidokkiensakin opetuksesta on lautakunta koettanut pitää mah- dollisimman hyvää huolta. Samoin kuin aikaisemmin yksityisissä tapauksissa on tänäkin vuonna eräille kasvatuslaitoksista päässeille oppilaille hankittu tilaisuus käydä sopivia jatkokouluja ja on kus- tannukset, mikäli niitä on ollut, suoritettu kasvatuslautakunnalle tätä tarkoitusta varten myönnettyistä varoista. Niinpä on yksi entinen Bengtsärin kasvatuslaitoksen oppilas, joka jo vuonna 1909 pääsi Pinjaisten puutarhakouluun, saanut jatkaa kurssiaan, ja taas kaksi muuta on päässyt karjakkokouluun. Kaksi Kemiön kasvatus- laitoksen entistä oppilasta, jotka aikaisemmin olivat päässeet, toinen Turun yhteiskouluun, toinen Tammisaaren seminaariin, on saanut vähäisiä avustuksia, ja yksi Vanajan laitoksen entinen oppilas on lautakunnan kustannuksella suorittanut oppijakson Sippolan puutarhakoulussa.

Tilaisuuden hankkimiseksi rippikouluopetukseen rippikouluikäisille Bengtsårin laitoksen oppilaille on ollut sopimus olemassa pastori J. A. Lundelinin kanssa Hangossa. Muut tämän ikäiset ruotsia puhuvat pojat ovat saaneet rippikouluopetusta Sipoon kappalaiselta ja suomea puhuvat Sammatin kappalaiselta, kun taas lautakunnan rippikouluikäisiä naispuolisia hoidokkeja on opettanut ja ripille laskenut niiden seurakuntain papisto, missä tyttöjen kasvatuslaitokset sijaitsevat.

Kasvatuslautakunnan perustamisesta lähtien oli sen hoidon alaisina 1910 vuoden alkuun asti ollut 455 lasta eli 339 poikaa ja 116 tyttöä. Näistä oli kuitenkin vuoden alussa jälellä ainoastaan 141 poikaa ja 65 tyttöä eli kaikkiaan 206 lautakunnan hoidossa olevaa lasta. 1910 vuoden kuluessa on huollettaviksi otettu 44 poikaa ja 9 tyttöä, jota paitsi yksi entinen hoidokki, joka jo oli lautakunnan hoidosta päässyt, täytyi uudestaan ottaa huostaan, joten vuonna 1910 hoidettaviksi otettuja lapsia on 54. Saman vuoden kuluessa on 14 poikaa ja 15 tyttöä varttuneeseen ikään tulleina, palvelukseen päässeinä tai muusta syystä lakannut nauttimasta lautakunnan huolenpitoa, niin että 1910 vuoden päättyessä lautakunnan huollettavina oli 231 lasta. Näistä oli 202 kaupungin omissa kasvatuslaitoksissa, 14 sijoitettuna muihin kasvatuskoteihin tahi -laitoksiin, 9 annettuina elätteelle yksityishenkilöjen luo ja 6 kävi ammatti- tahi muita kouluja jatkokasvatusta saadakseen.

Edellä mainituista 231 hoidokista oli pienempäin kauppiaiden, käsityöläisten, työmestarien, vahtimestarien y. m. s. lapsia 25 sekä ammattityöläisten lapsia 36, kun taas muut olivat ammattitaitoa vailla olevain työläisten tai sellaisten henkilöiden lapsia, joista puuttui lähempiä tietoja. Lasten kotiololoista voidaan mainita, että huostaan otettaessa 16 lapsella oli isintimä ja 8:lla emintimä, 46 oli syntynyt avioliiton ulkopuolella, 39 kadottanut isän ja 18 äidin varhaisessa iässä ja taas tiettävästi 62 tapauksessa vanhemmista jompikumpi tahi molemmat olivat suuressa määrin juoppouteen vajonneita.

Kasvatuslautakunnan hoidon alaisina 1910 vuoden päättyessä olevista lapsista oli 93 pojalla ja 33 tytöllä eli 126 lapsella suomi, 78 pojalla ja 26 tytöllä eli 104 lapsella ruotsi ja 1 lapsella muu kieli äidinkielenä.

Huollettaviksi otettujen lasten terveydentila on ylipäättään ollut hyvä; sairaanhoidon tarpeessa olevat on tuotu Helsinkiin, elleivät ole voineet saada tarpeellista hoitoa lähimmässä kunnansairaalassa.

Useimpiin lautakunnan hoidokkeihin nähden on tänäkin kertomusvuonna voitu todeta, että heidän käytöksensä ei ole antanut aihetta mainittavasti painaviin muistutuksiin. Kuitenkin on tänäkin

vuonna kurinpidollisia vaikeuksia ilmaantunut Vanajan laitoksessa, johtuen nämä etusijassa siitä, että lautakunnan on tässä ainoastaan kouluikäisiä lapsia varten tarkoitettussa laitoksessa täytynyt pitää vanhempiakin tyttöjä, jotka ovat tarvinneet jälkikasvatusta, ennenkuin heidät on voitu sijoittaa palvelukseen. Mainitut vaikeudet ovat aiheuttaneet lautakuntaa anomaan, että eräät Vanajan laitoksen vanhemmat hoidokit pääsisivät valtion omistamaan Vuorelan tyttöjen kasvatustalokseen, johon anomukseen onkin myönnytty.

Kun ilmoituksia kasvatustaloksista päässeiden oppilaiden käytöksestä ei saavu kasvatustalokunnalle oppilaiden lakattua nauttimasta lautakunnan huolenpitoa, on mahdoton heistä antaa luotettavia tilastotietoja. Mikäli lautakunnan tietoon on tullut, ovat kuitenkin useimmat pojat taloksista päästyään yleensä käyttäytyneet hyvin ja elättäneet itsensä kunnollisella työllä, jota vastoin muista, ja erittäinkin taloksista päässeistä tytöistä, varsin moni on lisännyt pääkaupungin kaduilla liikkuvia joutilaiden joukkoja.

Kertomusvuonnakin on lautakunta neljässä tapauksessa ainoastaan holhouslautakunnan ja raastuvanoikeuden myötävaikutuksella voinut saada hoitoonsa lapsia, joiden vanhemmat ovat tällaista toimenpidettä vastustaneet. Sihteerin huolena oleva holhoojantoini on siten lisääntynyt 60 tapaukseksi, jotka käsittävät kaikkiaan 95 lasta.

Kasvatustalokunnan toiminnasta johtuneita kustannuksia, mikäli nämä on suoritettu kaupunginvaltuuston osottamista varoista, on vuoden varrella ollut Smk 116,525: 59, josta määrästä on kulunkeihin sekä lautakunnan sihteerin ja vahtimestarin palkkioiksi käytetty Smk 4,117: 59.

Jos Bengtsärin laitoksen osalta erotetaan luvusta ne menot, mitkä on voitu suorittaa Bengtsärin maatilan tuloilla, ovat eri kasvatustalosten menot jakautuneet seuraavasti:

	Smk.
Bromarvin Bengtsärin kasvatustalotos	33,011: 32
Sipoon Paipisten	9,733: 28
Nummen Tavolan	9,098: 40
Lohjan Karstun	8,964: 52
Porvoon Laversin	8,413: 84
Vanajan Paikkalan	12,917: 29
Kemiön Gammelbyn	13,383: 93
Vihdin Vanjoen	7,987: 79
Porvoon Vekkosken	2,621: 03
Yksityisten hoidettaviksi annetut	6,174: 60
Lääkärintarkastuspalkkio	102: —
Yhteensä	112,408: —

Sen johdosta että Bengtsårin kasvatustaloksen lopullinen vuosirahansääntö vahvistettiin niin myöhään, että osa laitoksen vuosirahansäännössä luetelluista viroista voitiin vasta myöhemmin vuoden varrella täyttää ja täysi oppilasmäärä vastaanottaa, ja myös sen johdosta että muissakin laitoksissa on noudatettu suurinta säästäväisyyttä, on kaikkien laitosten vuosirahansäännöissä syntynyt säästöä yhteensä kokonaista 17,672 markkaa.

Tuloja Bengtsårin maatilalta on ollut kaikkiaan Smk 13,337: 02, nimittäin haloista Smk 1,140: —, perunoista Smk 1,424: 88, maidosta Smk 3,621: 84, kaloista Smk 485: 22, lihasta Smk 645: 75, rukiista Smk 75:—, kauroista Smk 90: 50, myydyistä heinistä Smk 5: 60, maanvuokrista Smk 283: —, puutarhasta Smk 2,736: 60 ja sekalaista Smk 475: 40 sekä erinäisistä edelliseltä vuodelta jälellä olevista puuaineista Smk 2,353: 23.

Maatilan menot ovat, kun korvausta oppilaiden työstä ja työnjohdosta ei oteta lukuun, vuoden varrella olleet Smk 10,666: 30, josta summasta on käytetty kalustoon Smk 1,587: 73, maatalaan Smk 1,762: 83, navettaan Smk 2,189: 52 ja rakennusten korjauksiin Smk 5,126: 22.

Käteisten tulojen ja menojen välinen erotus on Smk 2,670: 72.